USPEŠNO ZAKLJUČEN ŠTIRILETNI PERGAMOV PROJEKT ZA KREPITEV USPOSOBLJENOSTI SOCIALNIH PARTNERJEV

V KSS PERGAM smo 11. 12. 2017 pričeli z izvajanjem projekta z naslovom **»Boljša usposobljenost socialnih partnerjev za boljši socialni dialog«.** Projekt je sofinancirala Republika Slovenija MDDSZ ter Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Kot že sam naslov pove, je bil Projekt v glavnem usmerjen v načrtno izobraževanje in usposabljanje socialnih partnerjev, zaposlenih na Konfederaciji PERGAM in sindikalnih zaupnikov, z namenom pridobivanja novih znanj in veščin za učinkovitejše in bolj enakopravno sodelovanje in vodenje socialnega dialoga na vseh ravneh.

Projektna vloga je bila izbrana in odobrena v postopku izvedbe *Javnega razpisa za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev* (Uradni list RS, št. 23/2017 in 26/2017 – popravek). Konfederacija sindikatov Slovenije PERGAM je projekt izvajala skupaj s projektnim partnerjem Gospodarsko zbornico Slovenije. Projekt je trajal skoraj štiri leta; kot že omenjeno, se je pričel izvajati decembra 2017 in se zaključil 30. 9. 2021.

Na Pergamu smo izhajali iz teze, da se zaradi tehnološkega razvoja, globalnega gospodarstva in novih poslovnih modelov spreminja tudi trg dela, organizacija dela in narava delovnih razmerij. Te spremembe se nanašajo na organizacijo delovnega časa, mobilnost delovne sile, pravne podlage za opravljanje dela in znanja, ki jih delodajalci iščejo pri delavcih. Hkrati se družba stara, kar vpliva na zmanjšanje razpoložljive delovne sile tako z vidika upokojevanja starejših generacij, kakor tudi z vidika medgeneracijskih neskladij v ravni znanj in veščin, ki se iščejo na trgu dela. To pa vpliva na vrsto področij, ki jih bo potrebno nasloviti, da bi se lahko učinkovito soočili z izzivi na trgu dela v prihodnje in s posledicami teh izzivov. Spremembe v organizaciji dela vplivajo na delovna razmerja na različne načine. V smislu organizacije delovnega časa prinašajo izzive na področju usklajevanja družinskega in poklicnega življenja, predvsem tudi zaradi možnosti neprestane dosegljivosti s sredstvi informacijske tehnologije. Spremenjena organizacija dela postavlja pred preizkušnjo pogodbo o zaposlitvi kot temeljni institut delovnega prava, ki delavcu zagotavlja pravno in socialno varnost. S tem se temeljito spreminja tudi socialni dialog. Glede na naštete izzive, s katerimi se soočamo tako zaposleni na Pergamu, kot tudi drugi deležniki, pa je nujno potrebno vseživljenjsko učenje in usposabljanje, saj le na ta način lahko ohranjamo korak z izzivi na trgu dela.

Za dosego ciljev projekta smo uspešno izvedli številne aktivnosti:

- **IZVEDBA ANALIZE OZ. RAZISKAVE**

Izvedli smo raziskavo z naslovom *»Ugotavljanje potreb po usposabljanju sindikalnih zaupnikov za učinkovito vodenje socialnega dialoga«*. Rezultati raziskave so razkrili potrebe in želje sindikalnih zaupnikov po tistih znanjih in veščinah, ki jih najbolj potrebujejo pri vodenju socialnega dialoga, razumevanju industrijskih odnosov, varnosti in zdravja pri delu; torej tistih vsebin, ki jih najbolj potrebujejo pri opravljanju sindikalne funkcije. Izvajalec raziskave Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani je pripravil tudi obsežno **Končno poročilo o rezultatih raziskave.**

- **VZPOSTAVITEV SPLETNEGA IZOBRAŽEVALNEGA PORTALA OZ. E-UČILNICE**

Skladno z načrtom projekta smo v začetku leta 2018 vzpostavili izobraževalni portal oziroma E-učilnico. E-učilnica je v prvi vrsti namenjena izvajanju Sistemskega modulskega študija, kot smo poimenovali našo sindikalno akademijo. Izobraževalni portal oziroma E-učilnica se je tekom celotnega projekta tudi vzdrževala, poleg tega pa smo zaradi spremenjenega načina izvajanja modulov v času razglašene pandemije še dodatno izdelali rešitve za video konferenčno izobraževanje.

- **SISTEMSKI MODULSKI ŠTUDIJ**

Na podlagi priporočil iz zaključene raziskave smo sestavili kurikulum ter izbrali ustrezne predavatelje oz. izvajalce. Sistemski modulski študij je potekal skozi celotno obdobje projekta in je bil kombinacija klasičnih oblik učenja ter izobraževanja preko E-učilnice in učenja na daljavo. V tem času sta se obrnila in ponovila 2 ciklusa 10-ih modulov. Moduli so obravnavali naslednje tematike:

1. Delo v E-učilnici
2. Sistemi kolektivnih pogajanj
3. Kolektivna dogovarjanja: trendi in perspektive
4. Ekonomske osnove za uspešno delo sindikalnega zaupnika
5. Organiziranje in delavska solidarnost – metode za prenovo sindikalnega gibanja
6. Trpinčenje na delovnem mestu – pravni vidiki s primeri iz prakse
7. Vloga sindikalnih zaupnikov pri preprečevanju mobinga
8. Retorika in osnove javnega nastopanja
9. Osnove izobraževanja odraslih s poudarkom na vzajemnosti
10. Izobraževalni sistem Švedske konfederacije sindikatov LO RUNÖ – primeri dobrih praks

V vsakem letniku je bilo približno 15-20 stalnih »udeležencev – študentov«.

- **ORGANIZACIJA IN IZVEDBA DVODNEVNIH IZOBRAŽEVALNIH SEMINARJEV**

Ponosni smo tudi na organizacijo in izvedbo naših vsakoletnih dvodnevnih izobraževalnih seminarjev za sindikalne zaupnike. Kljub težkim in nepredvidljivim epidemiološkim časom (v letih 2020 in 2021), povezanih s širjenjem novega koronavirusa SARS-CoV-2 in posledično s sprejetimi ukrepi vlade in pristojnih institucij, nam je uspelo izvesti vse štiri vsakoletne dvodnevne izobraževalne seminarje. Seminarji so bili namenjeni predvsem predstavnikom sindikatov v KSS Pergam in prav tako predstavnikom delodajalcev, konkretneje GZS kot partnerja v projektu. Pergamovega izobraževalnega seminarja se je vsakič udeležilo približno 120 udeležencev iz vse Slovenije. Prisotni so bili sindikalni zaupniki iz sindikatov privatnega sektorja ter iz različnih sindikatov javnega sektorja, ki so organizirani v Konfederacijo Pergam. Vsebine izobraževanj so pokrivale pester nabor tem z različnih področij, ki so jih na svojevrsten način predstavili strokovnjaki, funkcionarji, predstavniki ministrstev, predstavniki iz delodajalskih in delojemalskih organizacij ter zasebnih strokovnih podjetij. Izvedli smo:

<u>1. Dvodnevni izobraževalni seminar:</u>
Kongresni center TERME OLIMIA v Podčetrtku; 29. in 30. marec 2018

<u>2. Dvodnevni izobraževalni seminar:</u>
Kongresni center RIMSKE TERME v Rimskih Toplicah; 28. in 29. marec 2019

<u>3. Dvodnevni izobraževalni seminar:</u>
Hotel CONVENT ADRIA ANKARAN v Ankaranu; 24. in 25. september 2020

<u>4. Dvodnevni izobraževalni seminar:</u>
Kongresni center TERME ZREČE v Zrečah; 23. in 24. september 2021

- **ŠTUDIJSKI KROŽKI**

Skladno s projektnim načrtom smo izvedli 4 Študijske krožke. Vsa srečanja študijskih krožkov so bila izvedena po načelih in v skladu s pravili o delovanju študijskega krožka, kot ga predpisuje Andragoški center Slovenije.

1. ŠTUDIJSKI KROŽEK:

ŠK je deloval v okviru podjetja DS SMITH Slovenija. Podjetje DS SMITH je del multinacionalke, zato nas je zanimala vpetost slovenskega dela v soupravljanje zaposlenih na evropski ravni. Člani ŠK so se odločili, da se s pomočjo te metode podrobneje izobrazijo na področju Evropskega sveta delavcev. Kot končni produkt je bila koncem oktobra izvedena strokovna ekskurzija v Witzenhausen v Nemčiji, DS SMITH Deutschland. Strokovna ekskurzija je sledila ciljem spoznavanja vloge Evropskega sveta delavcev na področju Evropske Unije, spoznavanje konkretnega dela Evropskega sveta delavcev v multinacionalnem koncernu DS SMITH, kakor tudi dobre prakse uveljavitve smernic ESD DS SMITH v Nemčiji. Vzpostavili smo socialni dialog na ravni podjetja in podpisali podjetniško kolektivno pogodbo. **Strokovna ekskurzija – aktivno srečanje s predstavniki Evropskega sveta delavcev in obisk tovarne DS SMITH v Nemčiji, se je izvedla 22.–24. oktobra 2018.**

2. ŠTUDIJSKI KROŽEK:

V septembru 2019 se je pričel izvajati *»Študijski krožek Sindikata Kliničnega centra Ljubljana – prenos dobrih praks – primer Slovaške«*. Študijski krožek smo izvajali z zdravstvenimi delavci, člani Sindikata Kliničnega centra Ljubljana in člani Sindikatov v zdravstvu Slovenije Pergam. Tekom prvih srečanj so si zastavili cilj, med katerim je bil tudi obisk Kliničnega centra Bratislava – prenos dobrih praks (primer Slovaške). Zaradi izredne situacije spomladi 2020 v zvezi s pojavom novega koronavirusa načrtovani cilj srečanja s sindikati na Slovaškem ni bil dosežen. Študijski krožek je re-definiral cilje in sprejel odločitev, da bi promovirali delo študijskih krožkov kot način izobraževanja v sindikatu. Izdelali smo publikacijo, v kateri je predstavljeno naše delo in delo študijskih krožkov v sindikatih. Tako je kot končni produkt nastala decembrska številka glasila **SINDIKALKO (december 2020).**

3. ŠTUDIJSKI KROŽEK:

»Študijski krožek EPSU – Evropska konfederacija sindikatov javnega sektorja« se je izvajal v obdobju februar–november 2020 in je bil namenjen spoznavanju Evropske konfederacije sindikatov javnega sektorja EPSU in evropskih inštitucij. Prvotno je bil načrtovan Študijski obisk v Bruselj in je predvideval obisk Evropske konfederacije sindikatov javnega sektorja EPSU v Bruslju, Evropske komisije, EESC… Toda zaradi nastale izredne epidemiološke situacije s Covid-19 izvedba študijskega obiska v Bruselj ni bila mogoča, saj so veljali ukrepi, ki niso dovoljevali nenujnih obiskov institucij EU.

4. ŠTUDIJSKI KROŽEK:

S *»Študijskim krožkom SUM«* smo pričeli v januarju 2021, namenjen je bil predvsem socialnim partnerjem iz vzhodne regije, kasneje pa se je ŠK v svojem članstvu in dejavnosti omejil predvsem na področje dela Sindikata Univerze v Mariboru. Srečanja so potekala kombinirano v živo in s pomočjo aplikacije Zoom. Ravno tako se je zaradi razmer povezanih z boleznijo Covid-19 prilagajala tudi vsebina, termin izvedbe in način dela. Vsebina ŠK je poleg proučevane same metode in uporabnosti v sindikatu bila usmerjena v sfero javnega nastopanja, kjer so udeleženci spoznali znanja in veščine, ki jim bodo koristile v govornem nastopanju kot sestavnemu delu socialnega dialoga. Kot zaključni produkt je bila **24. in 25. septembra 2021 izvedena praktična delavnica na temo javnega nastopanja,** ki jo je vodil prof. Tomaž Gubenšek, dekan AGRFT.

- **IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH -**

Skladno z načrtom projekta se je aktivnost izobraževanja poleg skupnih vsebin, ki so namenjene za vse zaposlene, izvajalo tudi izobraževanje zaposlenih, ki je bilo zasnovano individualno, torej vezano na posamezna področja dela, ki jih zaposleni opravljajo. Tako so se zaposleni udeleževali različnih tečajev, strokovnih seminarjev, simpozijev, kongresov iz področij svojega dela in na ta način bili sproti seznanjeni z vsemi novostmi in temami, s katerimi se kot sindikalna centrala srečujemo in jih moramo obvladati.
Za nekaj zaposlenih pri upravičencu in projektnem partnerju je bilo izvedeno izobraževanje v Mednarodnem izobraževalnem centru Mednarodne organizacije dela ITC-ILO Torino, kjer so uspešno opravili tedenski tečaj z naslovom: *»Negotiation skills for the world of work«*.
Za sindikalne predstavnike, ki sodelujejo tudi v socialnem dialogu na evropski ravni in v aktivnostih na mednarodni ravni, pa so bili načrtovani in uspešno zaključeni tečaji tujega jezika.

- **ŠTUDIJSKI OBISK V TUJINO – PRENOS DOBRIH PRAKS**

V projektni vlogi sta bila prvotno načrtovana dva študijska obiska v tujino. V letu 2019 smo realizirali študijski obisk na Švedsko.

1. ŠTUDIJSKI OBISK NA ŠVEDSKO – Izobraževalno središče RUNÖ Folk High School pod okriljem Švedske sindikalne konfederacije (Swedish Labour Organization):

Skupaj s projektnim partnerjem smo obiskali **izobraževalno središče Švedske konfederacije sindikatov RUNÖ Folk High School v Åkersbergi na Švedskem.** Strokovna ekskurzija je trajala od 9. - 12. junija 2019. Študijskega obiska na Švedsko se je udeležilo 7 udeležencev, in sicer 6 sindikalnih predstavnikov PERGAM in 1 predstavnica delodajalske organizacije GZS. Namen študijskega obiska je bil spoznavanje dobre prakse izjemno razvitega sistema izobraževanj v švedskih sindikatih in ga vsaj deloma prenesti v sistem načrtovanja izobraževanj v sistemski modulski študij. Dokazano dober sistem izobraževanja, ne zgolj tehnik socialnega dialoga, temveč tudi vpetosti sindikatov v razvoj kariernega svetovanja, načrtovanja politik izobraževanj v podjetjih, bi v določeni meri lahko bil prenosljiv v slovenske razmere. Švedska je tudi domovina študijskih krožkov, zato smo tudi na tem področju primerjali obojestranske izkušnje. Nenazadnje pa je Švedska primer t.i. skandinavskega modela industrijskih odnosov, ki so lahko zanimivi za oblikovanje politik dogovarjanja socialnih partnerjev in modela industrijskih razmerij v Sloveniji.

2. ŠTUDIJSKI OBISK:

Študijski obisk evropskih institucij v Bruslju bi se skladno s projektno vlogo izvedel v okviru aktivnosti 3. Študijskega krožka in je bil planiran v mesecu maju 2020. Namen obiska je bil obiskati in spoznati **EPSU – Evropsko konfederacijo sindikatov javnega sektorja, Evropsko komisijo, EESC ter druga telesa, ki sodelujejo v socialnem dialogu na ravni Evropske unije.** Žal študijskega obiska nismo mogli izvesti zaradi epidemiološke situacije v zvezi z boleznijo COVID-19. To je bila edina načrtovana aktivnost, ki je zaradi višje sile na žalost ni bilo možno realizirati.

- **INTERNO GLASILO PERGAMOV OBVEŠČEVALEC**

V skladu s projektnim načrtom smo pripravili vsebine za vseh šest številk glasila Pergamov Obveščevalec. Vse številke so bile natisnjene v obsegu 1.000 izvodov. Glasila smo distribuirali vsem ciljnim skupinam, članstvu KSS Pergam in partnerski organizaciji GZS. Prav tako so objavljene tudi spletne izdaje Pergamovega Obveščevalca na spletnih straneh KSS Pergam.

Izdana glasila:
1. Pergamov obveščevalec – MAREC 2018
2. Pergamov obveščevalec – OKTOBER 2018
3. Pergamov obveščevalec – MAJ 2019
4. Pergamov obveščevalec – DECEMBER 2019
5. Pergamov obveščevalec – AVGUST 2020
6. Pergamov obveščevalec – JUNIJ 2021

- **NADGRADNJA SPLETNIH STRANI**

Z namenom posodobitve sistema za lažje upravljanje administratorja z vsebinami; optimizacije spletnih strani za večjo promocijo vsebin na spletni strani; izboljšanja pozicij na iskalnikih za najbolj pomembne ključne besede; postavitve povezave oz. dostopa do E-učilnice KSS Pergam; prilagoditve spletnih strani za branje slepih in slabovidnih; preoblikovanja in posodobitve tipičnih strani; posodobitve oz. predelave vsebine in strukture strani; »face-liftinga« oz. posodobitve grafičnega prikaza strani…; smo naredili nadgradnjo in prenovo spletne strani www.sindikat-pergam.si.

- **VZPOSTAVITEV MOBILNE APLIKACIJE**

Skladno s projektnim načrtom smo konec oktobra 2020 izdelali oz. vzpostavili mobilno aplikacijo / mobilno spletno stran, ki je narejena po sistemu prvo mobilna »Mobile first« in je v celoti posebej prilagojena prikazu na mobilnih napravah. Odziven spletni design omogoča sprotno prilagajanje in optimiziranje prikaza vsebine na različnih mobilnih napravah ter brskalnikih. Možno je kreiranje ikone na namizju mobilnih telefonov (IOS in Android), z neposredno povezavo na mobilno stran. Predstavlja inovativen način informiranja in izobraževanja in s tem uvajanje novih pristopov in rešitev pri usposabljanju socialnih partnerjev.

- **PUBLIKACIJA Z NASLOVOM »PRIROČNIK ZA DELO SINDIKALNIH ZAUPNIKOV«**

Eden od zaključnih produktov projekta je tudi **Priročnik za delo sindikalnih zaupnikov,** ki je bil natisnjen avgusta 2021 v 400 izvodih. Vsebino priročnika je pripravila avtorica dr. Katarina Kresal Šoltes z Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. V priročniku so na praktičen in pregleden način predstavljene najpomembnejše vsebine, ki jih potrebujejo sindikalni zaupniki za učinkovito varstvo delavskih pravic tako na ravni podjetja in zavoda, kot na širših ravneh socialnega dialoga. Strokovna raven priročnika je prilagojena vsem ravnem znanja, tako da je le-ta lahko koristen pripomoček pri delu vseh sindikalnih zaupnikov, tudi tistih brez predhodnega pravnega znanja, pa vendar dovolj natančen in celovit ter z ustreznim napotilom v vsakem poglavju na literaturo za bolj zahtevne bralce oz. bolj poglobljeno znanje.

- **NOVINARSKE KONFERENCE**

29.11.2019 in 28.9.2021 sta potekali novinarski konferenci Konfederacije sindikatov Slovenije PERGAM. Tiskovni konferenci sta bili namenjeni promociji projekta, na katerih smo predstavili posamezne aktivnosti in cilje projekta. Na 1. tiskovni konferenci smo predstavili posamezne aktivnosti projekta na področju izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja ter tudi prenosa dobrih praks. Na 2. tiskovni konferenci pa smo predstavili zaključene izvedene aktivnosti ter dosežene cilje projekta. Zasledili smo naslednje objave v medijih:

- STA, Slovenska tiskovna agencija https://www.sta.si/2703129/sindikalno-usposabljanje-za-boljsi-socialni-dialog
- FinD-INFO, Lexpera https://novi.findinfo.si/medijsko-sredisce/dnevne-novice/253996
- STA, Slovenska tiskovna agencija https://www.sta.si/2948848/v-pergamu-zakljucili-projekt-usposabljanja-sindikalnih-zaupnikov

- **INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE, IKT OPREMA, VODENJE PROJEKTA**

Z namenom informiranja in obveščanja širše javnosti o aktivnostih in ciljih projekta smo sproti pripravljali novice in objave na spletnih straneh KSS Pergam.
Za izvajanje projektnih aktivnosti je bil predviden tudi nakup nujno potrebne IKT opreme in promocijskega materiala (USB ključi, rokovniki…).
Za celotno izvedbo projekta, uspešno izvedene projektne aktivnosti ter za zakonito in pravilno izvrševanje pogodbenih obveznosti pa je bila seveda nujna tudi aktivnost vodenja, koordinacije in upravljanja projekta ter vsebinsko in finančno poročanje.

Ocenjujemo, da se je projekt tako z vidika vsebinskega dela, kakor tudi z vidika finančne realizacije, izvedel zelo uspešno. Celotna vrednost projekta je znašala 499.977,00 EUR. **Od vseh razpoložljivih sredstev, ki so bila skupno odobrena za celotno projektno partnerstvo, je bilo realiziranih 99,3 % finančnih sredstev. KSS PERGAM pa je kot upravičenec počrpal kar 100 % odobrenih sredstev.**

Za celotno vodenje, koordiniranje, poročanje in izvajanje projekta je bila odgovorna **Nina Mežan**, vodja projektov na KSS Pergam; za izvedbo Sistemskega modulskega študija in Študijskih krožkov je bil odgovoren **Peter Virant**, strokovni delavec na projektu KSS Pergam.

S koncem projekta se naše dejavnosti ne bodo zaključile, temveč si bomo prizadevali, da se bodo nadaljevale in nadgrajevale. Na ta način bomo lahko skupaj s sindikalnimi zaupniki še naprej prenašali znanja, izkušnje in dobre prakse ter tako krepili usposobljenost sindikatov kot socialnih partnerjev.